

Í tilefni Borealis 6

Myndlist

Iragi Asgeirsson

Undanfarnar vikur hefur allt ljósast íslandi og gott betur verið viliðlaggt sýningarfrankvæmdinni „Borealis“ og verður svo til 20. júní sýningin er skipulögð af Norræna listamiðstöðinni í Svíavírkí fyrir utan Helsingfors og er Halldór Björ. Fundólfsson, listaagnfræðingur og yrrum sýningarstjóri listamiðstöðunnar, sýngur fyrir framkvæmtíðinni að þessu sinni. Jafan ferski markaðar „Ákveðna“ merfalliur, tekið fyrir sérstakt þema sem í ár er umhverfislíst, en heil sýningarinnar er „Orka og vidd“.

Ísta er eins konar tvíþæringur og kipaet Norðurlöndin á að halda hær og er tilgangurinn að hann endræggli njar stefnur og stramir er þróast í norðrinu, en meking latnesla orðsins Borealis er „norræn“ „norræn“ „norræn“. Þetta er í fyrta skipti sem Ísland tekur að sér þessa framkvæmd formlega, en fyrir nokkrum árum var einn angir fyrta sýninganna í austursal. Kjevalistaba, ef ég man rétt, og var hún þá í formi hefðbundinnar fannósfýningar er gekk á mill. Norðurlanda. Önnur sýningin tók noræn efni til meðferðar og var í listamiðstöðinni á Hövikodden fyrir utan Ósló. Þriðja sýningin var Listaskálinum í Skálmei og var við fagsemd máverk og landslag. Fjórða sýningin var á Louisiana sárinu í Humebæk og þá voru stáunörkin stöðbundin umhverf. Svök og á frimtu sýningunni í safninu Björneborg var fjallad um efni og áhrif þess.

Í þessu má sjá að þema sýningarinnar er vfrileitt nokkuð þröngt og

vanni Anselmo (f. Borgofranco-d'lvrea, Piedmont, Ítali 1984), býr í Torino, Roman Sigle (f. í Svias, 1988), býr í St. Gallen, Steina Vasulka (f. í Íslandi 1940), býr í Santa Fe, Nýja Mexikó. Beste Stokke (f. í Ósló, 1952) býr í Ósló og Berlín. Finn Naur Petersen (f. í Kaupmannahöfn 1954) býr í Kaupmannahöfn, Maria Wirkkala (f. í Helsingfors 1954) býr í Helsingfors og Frakklandi, Finnogi Þeurrson (f. í Reykjavík 1959) býr í Reykjavík og loka Ulf Roloff (f. í Karíkroja 1961), býr í Stokkhólm. Þessi óvenju nákvæma upptalning er ekki út í lótt, því að ljósa kemur að eitthvað er á reiki um nafngiftina „norræn“ er svo er konið, því að mun tempraðari beltí elga sveifergjalega fullgilda fulltrúi á sýningunni, sem þó skal alls ekki lasað. En það vikur vangaveitur varðandi sýningu með jafna ótvíræla yfirskrift, að ekki skuli leitað meira fanga innan Norðurlandanna sjálfa og þessum þar er gert. Mér er óþolega kunnugt um, að þar finnas mjög áhuga-verðir myndlistarmen af öllum kynslóðum, sem hafalagt þung löð á vogarskál fransættinnar listar, þótt ekki víðist mönum kunnugt um það í Norrænu listamiðstöðinni frekar en fyrri dagvinn.

Sú spurning verður líka fljótega áleitin, hvor hér sé verið að kynna ferska strætta er líka um norræna myndlist, sem unnin er af Norðurlandabúum á Norðurlöndum, þó svo að þeir séu einnig búsettir utan þeirra. Eða hvort hér sé um eins konar „ammó“ – og þegnskylduárátt víðerlend listhús (og listkaupstefnur) að ræða, sem hafa það eiti að narknidi að koma skjólstæðingum sínum á framfæri og snúa blinda atgani að öllu öðru.

þessari ljósa áallra síðustu árum hefir dmitt gfið norrænn list, eldi sem yngri, og list margra annarra ljósa býr undir háða vægi. Það hefir haft þær áhrifingar á Norðurlöndum, að þó rokkrir ístanem, sem voru utargarðs að segja mí og tilkú vár að fussa við eru skyndiega risnir upp af bakst. Menn ná ná t.d. um sérstacan tór í fullaldarmálaríminu dönsku og sporgöngumönum þeirra, svo sem P.S. Krøyer og öðrum svnefudu Skagen-málarim og álta jafnvel tó norræna jós í myndum þeirra, og hin frjáálega þessalfr allt að 80 árum á uncan Impresjónismanum!

Ög ekki byklímér sjálfum löklid þkjlangt fr. Karli Isakan og Edvar Wale il Nicolas de Staël og taannans. Ef svo Strimberg hefi ekki áttid jást móta fyrir einhverju hluklegi í myndum sínum væri hann að nargra áliti l.m.k.

Steina Vasulka við upptökur

ekki áfaré svip af innantónun endurtökningum þess sem þaga lefur verið gert.

Hinir nýju málari, t.d. myndlari og tölvu, aðga myndlistina affyr íbærinn eins og rými og tma ísamt kreyfingu, rænsli, hljóð og rýmiálfun, sem tókandi listgrónar svo sem leikhús og kvikmyndir naf hingað til haft frá yfir kyrraðu listgreinarnar, máverk og byggmyndir. Listmálari eins og t.d. umhverfislíst (environment) og uppsetring (installation) stand; þar af leiðandi aðvitað mun nær hvikmyndun og leikmyndun en hinar hefðbundnu listgeinar málalísa og höggmyndalísa. En þar fyrir er ekki slögð fötu að þær séu ein aðri og séu komnar á sjónarslóð til að útrýma þein.

Málverkð hefu þannig verli ákriðad sem listorm samkvært dagakljón erkiðjóna listmiðlunarnar og þýfyrdun um heim elur, þen þó skýtur skökku við, eins og manarsvo oft áður, að fram til 20. júlí stendur yfir ræstar málverksýning í safnhverri og kaupstefnamiðstöð, svo og listabíli Vnartorgur. Þar sýna 48 nalarar af þren kynslóðum 360 málverk, sem eru

Við getum tekið tæm un verk Svans Kur Roloff, gábinur við Frkirkuveg og rétt fyrir ofan stytta Thorvaldsens af Adonís, þar sem það á í raun alls ekki teima oger sem tengun í gróðurvía. Það var mikið íf í hlutunum á neðan listamaðurinn ásamt semundum listaskólana í Kaupmannahöfn voru að reisi þá og á meðan listamaðurinn var enn hértetis og íá um að halda þá virku. Ekki er hann erfarn og slökknaf erf kounum og eldsóflim kulnaður ninnr það ekti leigur á orku sem lýr íðrum jafnar, heldur stencur verkið eitt sé og unkomulaust. Þapurleg minning þess sem var og minir á leiktjöll sem hætt er að neta og standa sem unkomulaust á berargri.

Annad mál er sv, ar eirhværn veginn finnat manni það sjáfu sér nasta undarlegur gjöringur, að stjja tun aðgjöll til slarís. Sú vísur listamannans til bugnýndarinnar „að það að bygga eikfall á Íslandi og gea með þeim hætti mynd af því sem landið er þektar fyrir gedi ognad utanaðkomandi hio að mönningu þess“ hlýtur að fata um sjlfu sig, því að við sem hér búum erim ekki utanaðkomandi.

Inni í sjlfu listasafninu er svo murgt um táknerar tivísamir til unhevísins, sem maður þekkir og kannast við frá sýningun erendis, er skilir taubla hvaða er inni eigi hingað í þessari mynd, þó að framkvæmin hlýtur að fara fyrir ofan garð og meðan hjá festum í þessu formi. Minni skamanur teð: verið tilbóta þó svo að þessi tegund listar eigi fullan rétt á sér, sem þó er alt amað mál.

En það sem meginmál skiptir er að safnið er rýmslega séð einfadlega eiki í statk hioð til að hjsa sika sýningu svo el fari og þvi er húr nokkuð utan gátta í söðum þess Þegar myndr af listavekunum í sýningarakti eru bornar saman við útkomuna á safninu sjlfu verður sá samabundur í meira lagi óhagstædur. Hún hefi